

Naturskyddsföreningen
Västerbottens län

2016-05-25

TILL: Energimyndigheten
Box 310
631 04 Eskilstuna

ÄRENDE: **Synpunkter till: - Strategi för en fossilfri transportsektor -**

Bakgrund: Energimyndigheten har nu inbjudit många aktörer till ett öppet forum för synpunkter till en strategi för omställning till en fossilfri transportsektor.

Naturskyddsföreningens länsförbund i Västerbotten vill lämna följande synpunkter:

Sammanfattning:

1) **Områden som särskilt bör prioriteras:**

Omgående satsning på järnvägstrafik, gods- och persontrafik i hela landet.

Påbörja byggandet av Norrbottniabanan.

Bättre och utökad kollektivtrafik .

2) **Hinder och utmaningar:**

Rädda nattågstrafiken till hela Norrland.

Underlätta övergången till elbilar.

Behålla butiker i bostadsområden.

3) **Regelförenklningar:**

Resebidrag avståndsbaseras.

4) **Förslag på specifika styrmedel, uppdrag eller lagstiftning:**

Förbättra/modernisera samhällsplaneringen i alla led från lokalsamhället regionalt till nationellt.

Inför ett bonus-malus system.

Stöd biobränsleproduktion och FoU för dessa.

Belägg torv med CO2-skatt.

Inriktning att alla samhällsaktörer ska uppfylla klimat- o miljömålen.

Förslag till åtgärder: Miljömålen med PPP-principen samt COOP21/Klimatmålen/FN:s miljömål är den inriktning samhället nu måste ta. Samhällsplaneringen måste förbättras i riktning för omställningsarbetet och för det långsiktigt Hållbara samhället och underställas miljömålen. Flera lagar och regelverk är till delar inte uppdaterade för de nya globala miljö/klimat- förhållandena för att kunna få en systematisk miljö- och energieffektiv samhällsinsats. Den tunga lastbilstrafiken står för en allt större del av CO2-utsläppen (en 50 % ökning sedan 1990-tal) därför är det mer än angeläget att en kilometerskatt införes, subventionen på diesel tas bort, samt att en större del av godset förs över på det klimatsmartare och energieffektivare järnvägsnätet och även båt/sjötrafik.

Ovanstående innebär att en reell satsning nu måste ske på landets järnvägsnät och järnvägsnätet i Norrland måste samtidigt upprustas, för både gods och persontrafik. Norrbottenbanan blir en viktig del för gods-och persontransport, även sett ur exportsynvinkel. För bandelen Älvsbyn - Jörn/Bastuträsk må omgående insatser göras. Ett effektivt och väl fungerande järnvägsnät, alltså även en natt-tågstrafik är en nödvändig funktion för Norrland och den nu allt mer växande turismen och naturturism som är av väsentlig betydelse för sysselsättningen i norr samt inlandet och fjälltrakterna.

Tillgänglighetsfunktionen, (avgångstider/förseningar, möjlighet att ta med cykel, priser osv) samt underhållet, för järnvägs- och busstrafiken måste förbättras för ett ökat utnyttjande. Ur miljösynpunkt är det en fördel att butiker/affärscentra finns i bostadsområden.

I perspektivet för att minska fossilberoendet och mer trafik överflyttad på järnväg måste även samhällsvinsten ur ett folkhälsoperspektiv tas in/vägas in, för den då förbättrade luftkvalitet och lägre bullernivåer. Vägsplitage av tungtrafik är stor i norr vilket försämrar för persontransporter, vilket också är en kostnad för den enskilde som för samhället.

90 % av de bilar som såldes i Sverige under 2015 var fossilberoende. I Norge har man lyckats introducera betydligt fler el-bilar och färre bensinslukande bilar säljs där, än här i landet. I Norge har därför medelvärder för CO2-utsläppen sänkts, i förhållande till EU:s regler. Eltaxi eller mindre el-/gasdrivna bussar skulle även kunna utvecklas mera i Västerbotten. Framtidens mobilitet handlar mer om tillgång till tjänster än om ägande av bil. Det är därför av vikt att det ges möjlighet till andra val än bil alltså måste en effektiv kollektivtrafik finnas och byggas ut, kanske även bilpooler.

Förbättra och bygg ut gång- o cykelvägar, en förbättrad infrastruktur behövs för att klara klimat- o miljömålen. Stöd till elbilar och utökat och fortsatt stöd till elladdstolpar. Externa köpcentrum ökar bilberoendet, den fysiska planeringen tar här fortfarande inte tillräcklig hänsyn till det stigande koldioxid-utsläppen. Butiker/affärer måste finnas tillgängliga för bostadsområden och mindre tätorter.

Sverige är ett litet land men med en stor kunskaps/industri-potential och skulle därför kunna föregå som positivt exempel. Sverige var framgångsrik under 1970-talet med "clean-tech", så möjligheten finns och måste nu stödjas och byggas upp. En god systematisk infrastruktur med bl.a hållbara trafiklösningar och bredband/IT-nät ger också attraktivare små tätorter och landsbygd.